

OMOWKA (13) *sb f*

Pierwsze o oraz a jasne, drugie o pochylone.

sg N omówka (6). ◇ A omówkę (2). ◇ pl N omówki (1). ◇ G omówek (2). ◇ A omówki (2). ◇

[L omówk(a)ch.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.

1. Złorzeczenie, oszczerstwo, oskarżenie; plotka; delatura, morsus, oblocutio, obtrectatio, sermo *Mącz* (9) : Morsus, Vkążenie. [...] Et per Metaph. Złorzeczenie/ omówká. *Mącz* 232a, 123a, 197d, 462a.

*omowka czyja [w tym: ai poss (3), G pron (1)] (4): To ten człowiek nie ieft od boga ktory łoboty niefwięcij. Pán Iézus dlá ijch omówek/ nie przeftał dobrze czynitz *OpecŻyw* 52. Cf *Wyrażenia*.*

*Zwroty: »ci(e)rpiec omowki« [szyk zmienny] (2): Vapulare sermonibus, Omawian być/ cierpieć omówki. *Mącz* 475c, 448c.*

*»ustrzec się omówek« (1): Linguas hominum effugere, Vłtrzedz fie ludzkich omówek. *Mącz* 194b.*

*Wyrażenia: »omowki ludzkie« [szyk 1:1] (2): Sermones hominum sustinere, Omowki ludzkie cierpieć. *Mącz* 448c, 194b.*

*»nieprzyjacielskie omowki« (1): Iniqui sermones, Nieprzyjaćielskie omowki. *Mącz* 170c.*

2. Rozgłos, fama; pogłoska (1) : Improbarum facta primo suspicio insequetur deinde sermo. Złych ludzi vczinków pirwey podężyżrzenie [!] á potym omówká nás[l]aduye to yeft nie mogą być zatayone. *Mącz* 385c.

3. Dowodzenie, wywód słowny, tłumaczenie (3) : Traductio, verbale. Przeprowadzenie/ Wyłożenie/ Omówká. Czáfu trawienie *Mącz* 97b; [Potem odpowiedział p. wojewoda sędomirski, iż bracią w omówkach ich łaskawie przyjmują, a czasu swego na ich pisanie odpowiedzą etc. *AktaSynod II* 279; Kiedy zaśię ZYdowie z Ieruzálem połáli do Ianá S./ chcąc wiedzieć ieśliby on był Mełfyafzem/ wyznał Ian S. że nie on był Mełfyafzem/ Ale go im opowiedział być w pośrzedku ich/ y wielkimi go chwałami wyławiał: y tákie świádectwo dał o nim/ że trudną mieli mieć omówkę/ áby o nim to ieft o Mełfyafzu niewiedzieli *BiałPos* 49 (*Linde*)].

*omowka czego (1): *Diar* 63 cf »omówkę uczynić«.*

*Zwrot: »omówkę uczynić« (2): A iż Ich M panowie winowali posły, żeby się imi czas próżno trawił, zdało się im potrzebną omówkę tego uczynić a okazać, kto i co ten czas zawždy gubi. *Diar* 64, 58.*

*Wyrażenie: »chrześcijańska omowka« = omowka uczyniona uczciwie, po chrześcijańsku (1): Zatym zaraz pan Stanisław Lasocki [...] chciał sprawę o sobie dać, ale na ten czas nie był do tego przypuszczon. Aż potym uczynił chrześcijańską omówkę, że tego nigdy ani przed żadnym człowiekiem, a owszem ani przed WKM dowieść Ksiądz Biskup nie może, abym co z kościoła swego złupił, alem to wszystko, czym źle używano, tamże pochował *Diar* 58.*

Synonimy: 1. naśmiewanie, obwinienie, oskarżenie, plotka, uwłaczanie, złorzeczenie, złorzeczeństwo; 2. wiadomość, wieść; 3. tłumaczenie, wywod.

*Cf **OBMOWKA, OMOWA, OMOWIENIE, [OMOWISKO], OMOWNOŚĆ***